

disquirendum est. Ejus autem modum omnium optimè & egregie exposuit B. Sperlingius, *l. c. p. 141. seqq.* è quo nonnulla hic apponemus. Quum animus cœlestis terrestris domicilio corporis hebetetur, ad objectum suum cognitionis immediatè pervenire non potest, ideo mediatè & sensuum adminiculo ipsi procedendum. Hinc optimè Plato mentis internuncios, quasiq; satellites sensus, eosdemqve duces ad veritatem nuncupavit. Aristoteles, nihil intelligi, nisi priùs sensu id percceptum fuerit, affirmavit. Verum enim verò non intelligendum, ac si sensus rei substantiam, vel essentiam, ut Cicero loqui solitus, perciperet, ideoqve nec secundum esse suum totum objectum ingreditur sensum: sed per imaginem sui ipsi se insinuat. Omne enim sensibile spargit & diffundit à se speciem sui in partes omnes, quas primò apprehendunt sensus externi. Et hujusmodi species dicuntur sensibiles, spirituales item & intentionales, ac sunt simulacra & imagines ab objecto sensibili egredientes, illudq; sensibus repræsentantes.

§. 6. Hæ autem species in exteriori sensu non manent, sed ad internos quoq; Communem nempe & Phantasiam, deferuntur; ubi Communis Regis instar aut Judicis in throno sedet, & ab externis illis veluti ministris fidelibus sigillatim visa, audita, adorata, gustata atqve tacta accipit & judicat. Phantasia species ad se delatas, cognitionis & notitiæ gratia, diutiùs retinet, & diligentius exactiusqve examinat, depurat, & in naturam Phantasmatis confert. Hæc proximum exhibet ministerium, ita ut sine illius ope quocunqve modo facta, nihil cognoscat Ratio. Accedit postmodum Intellectus agens, qui ex idolo phantastico, tanquam ideâ, ad ejus similitudinem, speciem efficit intelligibilem spirituales, quando phantasmata conditionibus materialibus, quæ sunt instar tenebrarum, involuta, illustrat, non quidem formaliter, ita ut vim seu qualitatem imprimat, cujus beneficio phantasma ab intellectu excitetur ad gignendam formam spirituales s. speciem intelligibilem; neq; objectivè solùm per solam assistentiam & præsentiam; sed effectivè, dum intellectus agens tanquam externa lux, sui consortio activè phantasmata elevat ad producendam speciem intelligibilem, cui accedit & hoc, quod speciem sensibilem in Phantasiâ impressam